

- Sigui $f(x) = e^x$ i observem que $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{e^x - 1}{x} = f'(0) = e^0 = 1$

Exercici 3. Troba el valor del següent límit, $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{\sin x}{x}$.

- Sigui $f(x) = \sin x$ i observem que $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{\sin x}{x} = f'(0) = \cos 0 = 1$

Exercici 4. Troba la recta tangent a la corba $f(x) = x^2 - 3x - 4$ en els punts de tall amb l'eix X .

- Anem a buscar els punts de tall d'aquesta funció amb la recta $y = 0$.

$x^2 - 3x - 4 = 0 \rightarrow x = \frac{3 \pm \sqrt{9+16}}{2} = \frac{3 \pm 5}{2}$ amb $x_1 = 4$ i $x_2 = -1$. Per tant, hem de trobar la recta tangent en els punts $x_1 = 4$ i $x_2 = -1$.

$$f'(x) = 2x - 3$$

$$f(4) = 0$$

$$f'(4) = 2 \cdot 4 - 3 = 5$$

Aleshores, tindrem $y - f(4) = f'(4) \cdot (x - 4) \rightarrow y - 0 = 5 \cdot (x - 4) \rightarrow y = 5x - 20$.

$$f'(x) = 2x - 3$$

$$f(-1) = 0$$

$$f'(-1) = 2 \cdot (-1) - 3 = -5$$

Aleshores, tindrem $y - f(-1) = f'(-1) \cdot (x - (-1)) \rightarrow y - 0 = -5 \cdot (x + 1) \rightarrow y = -5x - 5$.

Exercici 5. Escriu la recta tangent a la funció $f(x) = x^2 - 6x$ en els punts de tall amb la recta $y = x$.

- Anem a cercar, primerament, els punts de tall de la funció amb la recta $y = x$.

$\begin{cases} y = x^2 - 6x \\ y = x \end{cases} \Rightarrow x^2 - 6x = x \Rightarrow x^2 - 7x = 0 \Rightarrow \begin{cases} x_1 = 0 \\ x_2 = 7 \end{cases}$. Per tant, haurem de buscar les rectes tangents en els punts $x_1 = 0$ i $x_2 = 7$.

$$f'(x) = 2x - 6$$

$f'(0) = 2 \cdot 0 - 6 = -6$. Aleshores, $y - f(0) = f'(0) \cdot (x - 0) \rightarrow y = -6 \cdot x$

$$f'(x) = 2x - 6$$

$f'(7) = 2 \cdot 7 - 6 = 8$. Aleshores, $y - f(7) = f'(7) \cdot (x - 7) \rightarrow y = 8 \cdot (x - 7) + 7$.

Exercici 6. Troba en quin punt les rectes tangents a les corbes $f(x) = x^2 - 3x + 5$ i $g(x) = 3x^2 - 5x + 2$ són paral·leles.

- Dues rectes són paral·leles quan les seves pendents són iguals, per tant, com que $f'(x) = 2x - 3$ i $g'(x) = 6x - 5$, haurem d'igualar els seus pendents i aleshores, resulta que, $2x - 3 = 6x - 5 \rightarrow -4x = -2 \rightarrow x = \frac{1}{2}$.

Exercici 7. Troba en quins punts la recta tangent a la gràfica de la funció $f(x) = x^2 + 2x - 3$ té pendent horitzontal.

- Per tal que la recta tangent tingui pendent horitzontal cal que la seva derivada valgui 0 i per tant tindrem que $f'(x) = 2x + 2 = 0 \rightarrow 2x = -2 \rightarrow x = -1$.

Exercici 8. Troba totes les rectes tangents a la gràfica de la funció $f(x) = \frac{x+3}{x-1}$ que tenen de pendent -1 .

- Com que el pendent de la recta tangent és la derivada haurem d'igualar $f'(x) = -1$. Per tant, $f'(x) = \frac{x-1-x-3}{(x-1)^2} = -1 \rightarrow \frac{-4}{(x-1)^2} = -1 \rightarrow 4 = (x-1)^2 \rightarrow x-1 = \pm 2 \rightarrow x = 1 \pm 2$. Així, doncs, tindrem dues solucions $x_1 = 3$ i $x_2 = -1$.

$$f(3) = \frac{6}{2} = 3$$

$$f'(3) = -1$$

Aleshores, tindrem que $y - f(3) = f'(3) \cdot (x - 3) \rightarrow y - 3 = -1 \cdot (x - 3) \rightarrow y = -x + 6$

$$f(-1) = \frac{2}{-2} = -1$$

$$f'(-1) = -1$$

Aleshores tindrem que $y - f(-1) = f'(-1) \cdot (x + 1) \rightarrow y + 1 = -1 \cdot (x + 1) \rightarrow y = -x - 2$.

Exercici 9. Troba la recta tangent al gràfic de la funció $f(x) = \frac{1}{x+1}$ que és ortogonal a la recta $y = 9x - 2$.

- Per tal que dues rectes siguin perpendiculars cal que el producte dels seus pendents sigui -1 . Per una banda el pendent de la funció $f(x) = \frac{1}{x+1}$ és $f'(x) = \frac{-1}{(x+1)^2}$ i per altra, el pendent de la recta és 9 . Així, doncs, caldrà que $\frac{-1}{(x+1)^2} \cdot (9) = -1 \rightarrow (x+1)^2 = 9 \rightarrow x+1 = \pm 3$ i aleshores $x_1 = 2$ i $x_2 = -4$.

$$f(2) = \frac{1}{3}.$$

$$f'(2) = \frac{-1}{9}.$$

Aleshores la recta tangent que tindrem serà $y - f(2) = f'(2) \cdot (x - 2) \rightarrow$
 $y - \frac{1}{3} = -\frac{1}{9} \cdot (x - 2)$

$$f(2) = \frac{-1}{3}.$$

$$f'(2) = \frac{-1}{9}.$$

Aleshores la recta tangent que tindrem serà $y - f(-4) = f'(-4) \cdot (x + 4) \rightarrow$
 $y + \frac{1}{3} = -\frac{1}{9} \cdot (x + 4)$

Exercici 10. Troba la recta tangent i la recta normal a la corba $y = x^3 + 5x^2 - 3x + 2$ en el punt $x = 1$.

- La forma de la recta tangent de $y = f(x)$ en el punt $x = 1$ són,

$$f(1) = 1^3 + 5 \cdot 1^2 - 3 \cdot 1 + 2 = 1 + 5 - 3 + 2 = 5$$

$$f'(1) = 3 \cdot 1^2 + 10 \cdot 1 - 3 = 10$$

$$y - f(1) = f'(1) \cdot (x - 1) \Rightarrow y - 5 = 10 \cdot (x - 1) \Rightarrow y = 10x - 5$$

Per altra banda, la recta normal a la corba en $x = 1$ és la recta perpendicular a la recta tangent i per tant la seva equació serà

$$y - f(1) = \frac{-1}{f'(1)} \cdot (x - 1)$$

$$y - 5 = \frac{-1}{10} \cdot (x - 1)$$

$$\text{Aleshores } y - 5 = \frac{-1}{10} \cdot (x - 1).$$

Exercici 11. Troba la tangent a la paràbola $y = x^2 + 3x + 1$ que sigui paral·lela a la recta $y = 2x - 5$.

- En aquest exercici, caldrà imposar que el pendent de la paràbola sigui el pendent de la recta. Per tant,

$2x + 3 = 2 \Rightarrow 2x = -1 \Rightarrow x = \frac{-1}{2}$. Per tant caldrà trobar la recta tangent en el punt $x = \frac{-1}{2}$.

$$f\left(\frac{-1}{2}\right) = \left(\frac{-1}{2}\right)^2 + 3 \cdot \left(\frac{-1}{2}\right) + 1 = \frac{1}{4} - \frac{3}{2} + 1 = \frac{1-6+4}{4} = \frac{-1}{4}$$

$$f'\left(\frac{-1}{2}\right) = 2 \cdot \left(\frac{-1}{2}\right) + 3 = 2$$

I per tant, serà,

$$y - f\left(\frac{-1}{2}\right) = f'\left(\frac{-1}{2}\right) \cdot \left(x + \frac{1}{2}\right)$$

$$y + \frac{1}{5} = 2 \cdot \left(x + \frac{1}{2}\right)$$

Exercici 12. Donada la funció $f(x) = x^2 + 3x - 4$ troba la recta tangent i la recta normal a la corba en els punts de tall amb l'eix X .

- En aquest problema, observem que cal igualar la corba $f(x) = x^2 + 3x - 4$ a $y=0$ i per tant resoldrem el sistema $\begin{cases} y = x^2 + 3x - 4 \\ y = 0 \end{cases}$ i caldrà resoldre

l'equació $x^2 + 3x - 4 = 0 \rightarrow x = \frac{-3 \pm \sqrt{25}}{2} = \frac{-3 \pm 5}{2} = \begin{cases} x_1 = 1 \\ x_2 = -4 \end{cases}$. Així, doncs, les rectes tangents i normals seran en $x_1 = 1$ i $x_2 = -4$

$$f(1) = 0$$

$$f'(1) = 2 \cdot 1 + 3 = 5$$

$$\text{Recta tangent } y = 5 \cdot (x - 1)$$

$$\text{Recta normal } y = \frac{-1}{5} \cdot (x - 1)$$

$$f(-4) = 0$$

$$f'(-4) = 2 \cdot (-4) + 3 = -5$$

$$\text{Recta tangent } y = -5 \cdot (x + 4)$$

$$\text{Recta normal } y = \frac{1}{5} \cdot (x + 4).$$

1.6 Exercicis per resoldre

1. Estudia la continuïtat de les següents funcions:

- $f(x) = \frac{4x-8}{x^2-4}$
- $g(x) = \begin{cases} 4x - 3 & \text{si } x > 2 \\ 5 & \text{si } x = 2 \\ 8x - 11 & \text{si } x < 2 \end{cases}$
- $h(x) = \begin{cases} 3x - 3 & \text{si } x \leq 2 \\ x + 4 & \text{si } x > 2 \end{cases}$